

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

від _____ № _____

Рішення № _____ від _____ 2017 р. про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 р. № 594 і № 615» (далі – проект постанови), а також документи, що додаються до проекту постанови, надіслані з листом Міністерства екології та природних ресурсів України від 05.12.2017 № 5/1-11/11002-17.

За результатами проведеного аналізу проекту постанови та аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

встановлено:

проект постанови, як зазначено в аналізі регуляторного впливу (далі – АРВ), розроблено з метою врегулювання проблемних питань в ході практичної реалізації Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615 та Порядку проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 594, необхідності спрощення зазначених порядків та приведення їх у відповідність до законодавства.

Однак, проект регуляторного акта не може бути погоджений з огляду на нижчезазначене.

Наданий розробником аналіз регуляторного впливу до проекту постанови не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

Державна регуляторна служба України

ВИХ №11915/0/20-17 від 29.12.2017

Юрченко С.М.

Відповідно до пункту 13 Методики результати проведення аналізу впливу регуляторного акта викладаються письмово згідно з додатком 1 цієї Методики.

Так, у розділі I АРВ «Визначення проблеми» згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, зокрема: визначити причини її виникнення; оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема *навести дані у цифровому чи кількісному вимірі*, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб.

Разом з цим, у розділі I АРВ проблему визначено на досить формальному рівні, оскільки відсутнє чітке окреслення змісту проблеми, яка потребує вирішення шляхом державного регулювання, та не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, визначали її масштаб та важливість.

Звертаємо також увагу, що у розділі I АРВ відсутнє будь-яке обґрунтування необхідності запровадження запропонованих проектом постанови змін до підпункту 1 пункту 8 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615, згідно з якими користувачі нафтогазоносних надр, на відміну від чинного регулювання, втратять право на отримання спеціальних дозволів на користування надрами без проведення аукціону у разі геологічного вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислової розробки родовищ, з подальшим видобуванням нафти і газу (промислової розробки родовищ). Натомість, право на отримання спеціальних дозволів на користування надрами без проведення аукціону у разі геологічного вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислової розробки родовищ, з подальшим видобуванням нафти і газу (промислової розробки родовищ), згідно із запропонованими змінами до вказаного Порядку, набудуть суб'єкти у разі придбання геологічної інформації у власника відповідного спеціального дозволу.

При цьому слід зазначити, що чинна редакція Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615, в цілому не відповідає вимогам Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

Пунктом 2 проекту Змін пропонується внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615 в частині погодження Мінприроди надання надр у користування, строку видачі дозволу, продовження строку дії дозволу.

Частиною першою статті 4 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» визначено, що виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, визначаються, зокрема, строк видачі документа дозвільного характеру або відмови у його видачі, вичерпний перелік підстав для відмови у видачі, переоформлення, анулювання документа дозвільного характеру,

строк дії документа дозвільного характеру або необмеженість строку дії такого документа, перелік та вимоги до документів, які суб'єкту господарювання необхідно подати для одержання документа дозвільного характеру.

Вказані обставини унеможливають надання об'єктивної оцінки тому, наскільки обраний розробником спосіб державного регулювання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення, а по-друге, не узгоджуються зі статтею 5 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», якою встановлено, що забезпечення здійснення державної регуляторної політики включає, серед іншого, недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти.

У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ розробник повинен чітко визначити мету державного регулювання, що має бути безпосередньо пов'язана з розв'язанням проблеми.

Натомість, в цьому розділі розробником зазначено, що проект постанови розроблено з метою врегулювання проблемних питань в ході практичної реалізації Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615 та Порядку проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами від 30.05.2011 № 594, необхідності спрощення зазначених порядків та приведення їх у відповідність до законодавства.

Задекларовані розробником цілі державного регулювання викладені не чітко і лаконічно та не є вимірюваними.

Зокрема, розробником не визначено індикаторів зменшення масштабів проблеми, що характеризувало б досягнення мети регулювання, а тому зробити висновок, чи є цілі реально досяжними не вбачається можливим.

Довідково: існує 3 виміри досягнення цілей регуляторного акту – якісний, кількісний та часовий. При формулюванні цілей розробник повинен встановити один або декілька вимірюваних індикаторів їх досягнення. Наприклад, стовідсоткове погашення заборгованості (кількісний вимір), зменшення рівня забрудненості (якісний вимір) або впровадження якогось регулювання протягом 2 років (часовий).

Таким чином, розробником порушено принцип адекватності, оскільки належним чином не обґрунтовано наскільки обраний спосіб державного регулювання відповідає вирішенню існуючої проблеми та дозволить досягти поставлених цілей.

У розділі III АРВ «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробнику необхідно стисло описати їх та оцінити вигоди і витрати держави, громадян та суб'єктів господарювання від застосування кожної з них.

Однак, розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей не проаналізував вигоди і витрати держави, суб'єктів господарювання,

обмежившись лише формальним текстовим описом вигод і витрат держави та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

А саме, під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва розробником не враховано та не наведено показники витрат відповідно до Додатку 2 до Методики, які виникнуть внаслідок запровадження державного регулювання в частині запропонованих проектом постанови змін до підпункту 1 пункту 8 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615, згідно з якими користувачі нафтогазоносних надр будуть позбавлені права на отримання спеціальних дозволів на користування надрами без проведення аукціону у разі геологічного вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислової розробки родовищ, з подальшим видобуванням нафти і газу (промислової розробки родовищ).

Вказана обставина унеможливорює надання об'єктивної оцінки тому, наскільки обраний розробником спосіб державного регулювання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням *принципу ефективності* – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат.

У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» при визначенні механізму дії запропонованого регулювання розробником лише частково враховано основні бізнес-процеси, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акту, тобто яким чином будуть діяти норми проекту постанови та якою прогнозується ситуація після набрання регулятором актом чинності.

У розділі VII АРВ «Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта» відсутнє, власне, обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта.

У розділі VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» розробнику слід навести у числовому виразі показник кількості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта.

З метою виконання вимог пункту 12 Методики у розділі IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» розробнику слід визначити цільові групи осіб, що відбиратимуться для участі у відповідному опитуванні, а також строки проведення періодичного відстеження результативності регуляторного акта, що дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як передбачено статтею 10 Закону.

Крім того, прийняття проекту постанови слід здійснити у відповідності з принципом прозорості та врахування громадської думки.

Вказаний принцип, зокрема, передбачає відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому⁴ Закону про регуляторну політику порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності.

Так, на адресу ДРС з листом Секретаріату Кабінету Міністрів України від 10.10.2017 № 39846/2/1-11 надійшли зауваження та пропозиції від Асоціації газовидобувних компаній України (аналогічний лист було направлено до Мінприроди та Держгеонадр).

Акцентуємо увагу розробника, що відповідно до частини сьомої статті 9 Закону про регуляторну політику усі зауваження і пропозиції щодо проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу підлягають обов'язковому розгляду розробником цього проекту. За результатами цього розгляду розробник проекту регуляторного акта повністю чи частково враховує одержані зауваження і пропозиції або мотивовано їх відхиляє.

Однак, станом на сьогодні, ДРС не володіє інформацією щодо їх врахування або відхилення.

Отже, проект постанови розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а саме:

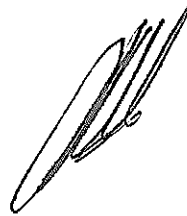
доцільності, тобто обґрунтованої необхідності державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми;
ефективності - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави;
збалансованості - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Ураховуючи викладене, керуючись частиною п'ятою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державною регуляторною службою України

вирішено:

відмовити в погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 р. № 594 і № 615».

В.о. Голови Державної регуляторної служби України

В.П. Загородній